

بسم الله الرحمن الرحيم

(به ناوی خواي به خشنده و میهره بان)

1. تَتْرِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ : هاتنه خواره وهی ئەم قورئانه له لایه ن خواي بالادهست و داناوهیه .
2. إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ : بیگومان ئیمه ئەم قورئانه مان رهوانه کردووہ بۆ تو ئەهی پیغه مبهەر (صلی الله علیه وسلم) تا حهق و راستی روون بکاته وه ، که واته هەر خوا بپه رسته و هەر ملکه چ و دلسۆز به بۆ ئاین و بهرنامه که ی .
3. أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ : ئاگادار بن : دینی پاک و خاوین ته نها بۆ خوايه ، ئەوانیش جگه له و زاته که سانی ترو شتی تر ده که نه پشتیوانی خویان ده لاین : ئیمه ئەم بت و شتانه ناپه رستین ته نها له بهر ئەوهی له خوا نزیکمان بخره وه ، له کاتی که ئه وان له خوا وه نزیکترن ، بیگومان خوا داوه ری ده کات له نیوانیاندا ، له و شتانه دا که کیشه یان له سه ر هه یه و رایان ده رباره ی جوړاو جوړه ، به راستی خوا ئەو بیروباوهره چه وتایان لیوه رناگیریت و هیدایه ت و رینمووی ئەو که سانه ناکات که دروزن و بی باوهرن .
4. لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ : ئەگه ر خوا بیوستایه رۆله یه ک بۆ خوی بریار بدات ، ئەوا له نیوان ئەو شتانه دا که دروستی کردوو ه شتیکی هه لده بژارد که به ویستی خوی بوايه نه ک ویستی ئەوان ، پاکي و بیگهردی بۆ ئەو زاته یه که دووره له شتی نارهو او نابهجی ، ئەو زاته خوايه کی تاک و ته نهاو زۆر به ده سه لاته (تۆ له ده سینیت له وانهی دژایه تی ده که ن و نایه رستن) .
5. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ : ئاسمانه کان و زهوی له سه ر بنچینه ی حهق و راستی دروست کردوو ه ، به شییوهی که وانه یی شه و به سه ر رۆژدا ده یینیت ، به هه مان شیوهی که وانه یی رۆژیش به سه ر شه ودا ده یینیت (که

ئەمە خۇي بەلگەيەكى قورئانئە لەسەر شىۋازى خىرى زەوى) ، رۆژو مانگىش رام كىرەوۋە و راي ھىناون (لە فەرمانى دەرنانچن و لەخزمەتى ئادەمىزادان) ، ھەريەك لەوانە لەچەرخ و خولدان تا كاتىكى ديارىكراو ، ئاگاداربن : ھەرئەو خوايە زۆر بەدەدەسەلاتە (تۆلە لە كافران دەسىنىت و لەدەستى دەرنانچن) و لىخۇشبوۋە (چاۋپۇشى دەكات لە ھەلەو كەم و كووپى ئىمانداران) .

6. خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقَكُمْ فِي بَطْنٍ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقِ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ : خەلكىنە بىرتان نەچىت خوا ئىۋەى لە تاكە نەفسىك ھىناۋەتە كايەۋە لەۋەدوۋا لەو تاكە نەفسە ھاۋسەرەكەشى فەراھەم ھىناۋە ، لە مالاتىشدا ھەشت جۆرى دروست كىرەۋە (لە ئايەتى 143_144 لە سورەتى الانعام ئامازەى بۆ كىرەۋە) لەۋەۋە لە سكى دايكتاندا ئىۋە دروست دەكات بەچەند قۇناغىك ، لەناۋسى تارىكىدا (مەبەستى سى پىستەكەيە كە كۆرپەلەى تىدا ھەشاردراۋە) ، جا گۆرانكارى بەردەوامە و گەۋرە بوون و جىابوونەۋەى ئەندامەكان (رۆژ لەدۋاى رۆژ زىاتر روو دەدات) ئا ئەۋەيە خوا ، ئا ئەۋەيە پەروەردگارتان ، خاۋەنى ھەموو بەدەھىنراۋەكانە جگە لە لەو خوايەكى تر نىە ، جا ئىتر بۆ كوئى لادەدرىن لە خواپەرستى !؟

7. إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ : ئەگەر خۆتان بى باۋەر بكن ، بىگومان خوا بى نيازە لىتان ، ھەرچەندە رازى نابىت كە بەندەكانى بى باۋەر بن و رىبازى خوانەناسەكانى بگرەن بەر ، بەو كارەتان رازى دەبىت ، دلنىاش بن كە ھىچ كەس كۆلى گوناھى كەسى تر ھەلناگرىت ، پاشان گەرانەۋەتان بۆ لای پەروەردگارتانە ، ئەوسا ھەۋالى ھەموو ئەو كارۋەندەۋەتان پىدەدا كە ئەنجامتان دەدا ، چونكە ئەو زاتە زانايە بە ھەموو ئەو شتانەى ، لە سىنە و دل و دەروونەكاندا ھەشاردراون .

8. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ : ئادەمىزاد كاتىك ناخۇشى و زەرەرىكى تووشەت ، ھانا و ھاۋار بۆ پەروەردگارى دەبات و بەدلشكاۋى لى دەلالىتەۋە ، پاشان كاتىك خوا دەروۋى لى كىرەۋە و ناز و نىعمەتى پىبەخشى ، دۇعا و نزا و ھانا و ھاۋارەكانى ئەوساى فەرامۇش دەكات ، چەندەھا ھاۋەل و شەرىك بۆ خوا برىار دەدات ، دەيەۋىت خەلكى لە رىبازى خوا وىل بكات ، ئەى پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) بەو جۆرە كەسە بلى : كەمىك بە

خوانه ناسی رابویره ، به لام دنیابه که تو نیشته جیی ناو ناگری دۆزه خیت .
9. اَمَنْ هُوَ قَانَتْ اَنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَانَمَا يَخْدُرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُو الْاَلْبَابِ : (ئايا ئه و جوړه که سانهی که باسکران چاکترن) یان ئه و ئیمانداره ی که له دوو توئی شه و گاردا هه لده ستیت بۆ خواپه رستی ، سوژده دهبات و به پیوه دوه ستیت ، له لیپرسینه وهی قیامت دترسیت و ئومید و هیوای به میهره بانی په روه دگاری هه یه ، ئه ی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) بلّی : ئايا ئه و که سانه ی که دوزانن و شاره زان ، وهک ئه وانه ن که هیچ نازانن و شاره زایان نیه ؟ ، به راستی تهنه ا خاوه ن بیرو هوشه کان له م جوړه یاده وهریانه سوود وهرده گرن و تیده گن (له حه قیقه تی دنیا و قیامت ، وه دنیان ژیان ی دنیا فرسه تیکی به نرخه و بۆ به دسه ته یانی ره زامه ندی خوا به کاری ده یینن)

10. قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُؤْفَى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ : به و به ندانه م بلّی که خاوه ن باوه رن : له په روه ردگاتان بترسن و خواناس بن ، بیگومان بۆ ئه وانه ی له م دنیا یه دا چاکه ده کن ، پاداشتی چاک هه یه ، زهوی په روه ردگاریش فراوانه (ئه گه ر له شوینیت دنیا تان لی ته نگ کرایه وه کوچ بکن بۆ شوینیکی تر) به راستی تهنه ا خوگران پاداشتیان بی سنوور و بی ئه ندازه یه .

11. قُلْ اِنِّي اُمرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لّٰهُ الدّٰیْنِ : هه روه ها ئه ی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) پییان بلّی : به راستی من فه رمانم پی دراوه هه ر خوا بپه رستم و له هه موو ژیانمدا ملکه چ و فه رمانبه رداری دین و ئاین و به رنامه ی ئه و بم .

12. وَاُمرْتُ لَانَ اَكُونَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ : فه رمانیشم پی دراوه که یه که مین که س بم له خوا په رستی و ئیسلامه تی و دینداریدا .

13. قُلْ اِنِّي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ : هه روه ها بلّی : من زور دترسم له سزای روژیکی پر مه ترسی و سامناک ، به تاییبه ت ئه گه ر سه رکه شی بکه م له فه رمانی په روه ردگارم .

14. قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصًا لّٰهُ دِیْنِ : بلّی : من ته ها هه ر خوا ده په رستم و ملکه چ و فه رمانبه رداری ئاین و به رنامه که ی ئه و ده بم .

15. فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُونِهِ قُلْ اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِیْنَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَلَا ذَلِكْ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِیْنُ : جا ئیوه ش ئه ی بی باوه ران چی ده په رستن جگه له و خوا یه ، بیپه رستن و پییان بلّی : بیگومان خه ساره تمه ندان ئه و که سانه ن خو یان

و خاو خیزانیان له دهستچوو له روژی قیامتدا ، ئاگادار بن : که بهراستی هه
ئهوهیه خهسارهتمهندی ئاشکراو زیانی دیارو روون .

16. لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ

فَاتَّقُونَ : ئهوانه له سهرویانوه په له ههوری دووکه له ئاگر دهوری داو ، له
ژیریشیانوه هه مان په له هه ور و دووکه له ههیه ، ئابه و شیوهیه خوای گه وره
بهندهکانی دهترسینیت و بییان دهفرمویت : ئهی بهندهکانم پاریزگاربن و خوتان
له سزای من بپاریزن .

17. وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ : جَا

ئهوانه که خویان دووره په ریز گرتوو له هه موو ئه و شتانهی خه لکی دهپه رستن
، جگه له خوای په روهدگار و به ته و به و په شیمانیه وه گه راونه ته وه بو لای خوا ،
مژدهی سه رکه وتن و سه رفرازی و به خته وره ری و کامه رانی بو ئه وانیه ، ده مژده
بده به و به ندانه م ....

18. الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا

الْأَلْبَابِ : ئهوانه ی گوی بو قسه و گوفتار دهگرن و په پرهوی چاکترینی دهکن ، ئا
ئهوانه که سانیکن که خوا هیدایهت و رینمووی کردوون ، ئهوانه خاوهنی عهقل و
ژیروی و بیروهوشن .

19. أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مِنَ النَّارِ : جَا ئایا ئه و که سهی که

بههوی خراپی و خوانه ناسیه و بریاری سزادانی درابیت (تو هیچ کاروباری نهوت
به دهسته) ... ئایا تو ده توانیت ئه و جوړه که سانه رزگار بکهیت که له ناو ئاگری
دوژه خدا گریان خواردوو ؟!

20. لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَةٌ تَجْرِي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَدَ

اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ : به لام ئهوانه که له په روهدگاریان دهترسان و دیندار
بوون کو شک و ته لاری چه ند نهوم که ژوورهکانی له سه ریه کن بو یان نامادهیه ،
چهنده ها روبار به ژیرو به به ردهم ئه و کو شکانه دا جاریه ، ئه وهش به لینی خوایه ،
بیگومان خوایش به لینی خوای دهباته سه ر .

21. أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا

مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فتراه مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ :
ئایا تو نه تبینیوه و سه رنجت نه داوه : بهراستی خوا له ئاسمانه وه بارانی
باراندوو ، له وه ودوا له ناو ناخی زه ویدا کو ی دهکاته وه ، پاشان به شیوهی کاریز
وکانی ده ریده هی نیت ، ئه وسا هه ر به و ئاوه کشتو کالی هه مه جوړ و هه مه رهنگ

دروینیت ، نینجا دهینیت وشک ده بیت و زهرده لده گهریت ، پاشان دهیخت و وردو خاشی دهکات ، جا به راستی نا لهو شتانه دا یاداودری و یادخستنه وه ههیه بو کهسانی ژیرو هو شمه ند .

22. أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ

اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ : جا نایا نهو کهسهی که خوی میهره بان سینهی گوشاد

کردوه بو ئیسلام و لهسه ریبازی نوورو روناکی پهروه دگاریه تی ، (وهک نهو کهسه وایه که پیچه وانیه ؟) هاوار و وهیل بو نهوانه ی که دلیان رهقه له ناستی

قورئان و یادی خوادا ، نا نهوانه له گومراییه کی ناشکرادا گیریان خواردوه .

23. اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ

ثُمَّ تَلِينَ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ

فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ : خوا (جل جلاله) جوانترین و پیروزترین فهرمایشتی نارذوته

خواره وه که نهم قورئانه یه ، (له جوانی دارشتندا) بابه تهکانی له یهک دهچن ،

هه ندیک باسیشی به شیوازی جیاواز تیادا دووباره بوته وه ، جا کارکردی نهم

قورئانه نه وه یه که : تهزوو دهینیت به گیان و پیستی نهو کهسانه دا که ترسی

پهروه دگاریان له دل و دهر ووندا ههیه ، پاشان گیان و پیست و دلیان نهرم و ناماده

و چالاک ده بیت بو یادی خواو خواجه رستی نا نهوه هیدایهت و رینمووی خواجه که

ههر کهس شایسته بیت هیدایهت و رینمووی دهکات بو نهو پلهو پایه بهرزانه ،

نهوهش که ریبازی خوا ون بکات کهس نیه رینمووی بکات 0

24. أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ :

جا نهو کهسه ی به روخسارو دم و چاوی بهرگری له سزای سهختی روژی قیامهت

بکات ، (وهک نهوه وایه که نه ترسیت) ، نهوسا بهو سته مکارانه دهوتریت : دهی

بچیژن سزای نهوهی که دهتانکرد .

25. كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ : نهوانه ی پیش

نهمانیش برویان به پیغه مبهران نهبوو ، زوری پی نهچوو توله و سزایه خهی

پیگرتن له شوینیکه وه که به تهمای نهبوون و ههستیان پینه دهکرد .

26. فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ : نهوسا

ئیتر خوا ههر له ژیانی دنیا دا تالوی کرد به گهروویاندا و ریسوای کردن ، بیگومان

سزای قیامهت سهختره بویان نهگه ر بیانزانیاه .

27. وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ : سویند بهخوا

به راستی نیمه لهم قورئانه دا هه موو جوړه نمونه یه کمان بو خه لکی هیناوته وه ،

بۆ ئەو هی یاداوه‌ری وەر بگرن و بیریک بکەنەوێه له راستیه‌کان و تی بگەن .
28. **فُرَانَا عَرِيًّا غَيْرَ ذِي عَوْجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ** : قورئانیکی پاراو ، بەزمانی عەرەبی ،

هیچ کەچی ولاریه‌کی تیدا بەدی ناکریت ، بۆ ئەو هی پارێزکارو خواناس بن .
29. **ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ** : خوای گەوره نموونه‌ی هیناوه‌ته‌وه به پیاویک که گیری خوارد بیت بە دەست چەند بەرپرسیکی شەپانی و سەرکەشەوه ، پیاویکی تریش تەنها یەک بەرپرسی هەبیت ، ئایا ئەو دوو جوۆره نموونه‌یه ، وەک یەکن ، سوپاس و ستایش تەنها شایسته‌ی خوایه ، نەخیر یەکسان نییه ، بەلام زۆر بەی ئەو خەلکە لەم راستیه‌ تیناگەن و نایزانن و لیکی ناده‌نه‌وه .

30. **إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ** : بەراستی تۆش دەمریت و ئەوانیش دەمرن وکەس نامینیت .

31. **ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ** : پاشان بیگومان ئیوه (واتە نەگبەت و یاخیه‌کان) روژی قیامەت ، لەلای پەرودگار تان یەخە یەک دەگرن ، داواچی دەبن لەسەر یەک .

32. **فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ** : جا کی لەو کەسه سته‌مکارتره ، که درۆ بە دەم خاوه هەل‌دەبەستیت و ئەو راستیه‌ی که پێی راگەیانراوه ، برۆای پێی نیه ، کاتیکی بۆی هاتوووه ، مەگەر له دۆزه‌خدا شوینی مانه‌وه بۆ کافران نیه !؟

33. **وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ** : ئەو کەسه‌ش راستی و حەقیقه‌تی هیناوه‌و باوه‌ریشی پێیه‌تی ، تەنها ئا ئەوانەن خواناس و دیندارن .

34. **لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ** : جا ئەو بەختە وەرانه هەر چیان بویت له لایەن پەرودگار یانه‌وه بۆیان ئاماده‌یه و پێشکەشیان دەکریت ، ئا ئەو هیه پاداشتی چاکه‌کاران و چاکه‌خوازان .

35. **لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ** : بۆ ئەو هی خوا چاو پۆشی بکات له خراپترینی ئەو گوناها نه‌ی که ئەنجامیانداوه ، بۆ ئەوه‌ش پاداشتیان بداته‌وه به چاکتر له‌وه‌ی که ده‌یانکرد .

36. **أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ** : مەگەر خوا بەس نیه که پشتیوان بیت بۆ بەنده‌ی خۆی که پێغه‌مبەرە (صلی الله علیه وسلم) ، کەچی ئەوان تۆ دەرستینن به شتی تر جگه له خوا ، خو ئەو هی خوا گومرای بکات و سەری لیبشیوینیت ، ئیتر کەس ناتوانیت دەستی بگریت و رینمویی

بكات .

37. وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ : ئەوەش كه خوا

هیدایه‌تی بدات و رینموویی بکات و بیخاته سه‌ر ریی راست ، کهس ناتوانییت
گومرای بکات ، مه‌گه‌ر هه‌ر خوا بالاده‌ست و تۆ له‌سه‌ینه‌ر نیه (له تاوانکارو
تاوانباران) ؟

38. وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ
قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ : ئە‌گه‌ر له بی باوه‌ران بپرسیت : کی

ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ، بی دوودلی و به‌و په‌ری دلنیا‌یی‌ه‌وه ده‌لین :
خوا ، باشه ، پیمان بلین : ئە‌وه‌ی هاواری لی ده‌که‌ن له‌جیات‌ی خوا ، ئە‌گه‌ر ئە‌وه
خوا‌یه بیه‌ویت تووشی به‌لاو ناخۆشیه‌کم بکات ، ئایا ئە‌وه بتانه ده‌توانن فریام
بکه‌ون و نه‌هیلن ؟ یاخود ئە‌گه‌ر بیه‌ویت رحمه‌ت و به‌خششی‌کم بی به‌خشیت ، ئایا
ئه‌وانه ده‌توانن ئە‌وه رحمه‌ت و به‌خششه قه‌ده‌غه بکه‌ن و نه‌یه‌لن و بی‌گرنه‌وه ؟! تۆ
ئه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر (صلی الله علیه وسلم) بلی : من خوا‌م به‌سه که له ته‌نگانه‌دا ده‌گاته
ده‌گاته فریام ، ده‌با ئە‌وانه‌ی پشتیوانیان ده‌ویت هه‌ر پشت به‌و به‌هستن .

39. قُلْ يَا قَوْمِ اَعْمَلُوا عَلَيَّ مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَاَسَوْفَ تَعْلَمُونَ : هه‌روه‌ها پێیان بلی :

ئه‌ی قه‌وم و هۆزه‌که‌م ئیوه له‌سه‌ر شیوازی خۆتان کاربکه‌ن منیش به‌راسته‌
سه‌رگه‌رمی کاری خۆم ، جا له ئاینده‌دا بۆتان روون ده‌بیته‌وه....

40. مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ : كه‌کی تووشی سزایه‌ک ده‌بیته‌ که

سه‌رشۆرو شه‌رمه‌زارو سه‌رگه‌ردانی ده‌کات له دنیا‌دا ، له‌قیامه‌تیشدا سزایه‌کی
به‌رده‌وام داوینگیری ده‌بیته‌ و له‌کۆلی نابیته‌وه .

41. اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ اِهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ : بێ‌گومان ئیمه‌ ئە‌م قورئانه‌مان بۆ تۆ دابه‌زاندوه ، تا هه‌رچی
راسته‌یه‌کانه بۆ خه‌لکی روون ببیته‌وه ، جا ئە‌وه‌ی ریبازی هیدایه‌ت بگریته‌ به‌ر ،
ئه‌وه‌ خۆی قازانجی کردوه ، ئە‌وه‌ش که گومرا‌بووه ، گومرا‌بوونه‌که‌ی له‌سه‌ر خۆی
ده‌که‌ویته ، وه‌نه‌بیته‌ تۆ چاودێرو پالپێوه‌نه‌ریان بیت (تا به‌زۆر بیانخه‌یته‌ سه‌ر
ریبازی هیدایه‌ت) .

42. اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا

الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ : هه‌ر خوا‌یه که
گیانه‌کان ده‌کیشیته‌ له‌کاتی مردنیاندا ، هه‌روه‌ها ئە‌وه‌ گیانه‌ش که نه‌مرد له

خه وه كه يدا هه ر خوا بوى ده نيژيته وه ، جا ئه وه كه سهى كه خوا بپارى مردنى دابيت روجه كهى ده گريته وه و ناگه ريته وه بؤ لاشهى ، ئه وه كه سهش كه رۆژى ته واو نه بو و بپت ده نيژيته وه بوى تا كاتيكي دياريكراو ، به راستى ئا له و دياردانه دا چه نده ها به لگه و نيشانهى زور هه يه بؤ كه سانيك كه تيفكرن و بير بكه نه وه (لهم سالانهى دوايدا ئارسه ر ئه ليسون زاناي فيزياي ناوكيى له كو نگره يه كدا له قايره بابه تيكي ده ربارهى مردن و خه و پيشكesh كرد تيايدا وتبووى : دواى نزيكهى 25 سال ليكو لينه وه و وردبوونه وه بؤم ده ركه وتوو كه خه و جو ره مردنيكه ، ئه و كاته زانايه كى موسولمان ئاماژهى بؤ ئه م ئايه ته كرد ، ئيتر ئارسه ر سه رى سوپماو سه رهنجام شايه تمانى هينا ، ئيستا موسولمانيكى ئينگليزى تيكوشه ره) .

43. **أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَئِكَ كَانُوا لَمْ يَمْلِكُوا شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ : نه خير ،**

ئه وانه بير ناكه نه وه ، به لكو سه ر ليشيو او ه كان له جياتى خوا شتى تريان كردوه به تكارى خويان؟! پييان بلي : باشه ، ئه گه ر هيجشيان به ده ست نه بپت و هه ست و شعوريشيان نه بپت ، (هه ر ده يانكه نه تكار و به ته مان شتيكتان بؤ بكه ن ؟) .

44. **قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ : ئينجا پييان**

بلي : تكارو تكارو گرتن و تكاردن ، هه ر هه مووى به ده ست خوايه ، هه رچى له ئاسمانه كان و زه ويدايه ، هه ر ئه و خاوه نيانه ، له وه و دوايش هه ر بؤلاى ئه و ده بريته وه .

45. **وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ**

دونه اذا هم يستبشرون : كاتيكيش ته نها ناوى برا ، ئه وانهى كه باوه ريان به قيامه ت رۆژى دوايى نيه دليان ده گريته و بپزاري دايان ده گريته ، (به لام) كاتيكيش باسى شتى تر بكرته جگه له خوا ، ده سته جي دلخوش و كه يف خوش ده بن و چه زى پيده كه ن .

46. **قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي**

ما كانوا فيه يختلفون : ئه ي پيغه مبه ر (صلى الله عليه وسلم) بلي : ئه ي ئه و خوايهى كه به ديه نيته رى ئاسمانه كان و زه ويته ، زاناي په نه ان و ئاشكرائيت ، هه ر تو دادوه رى ده كه يته له نيوان به نده كانندا ، له و شتانه دا كه كي شه يان تيا ده كرد .

47. **وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ**

الْقِيَامَةِ وَبَدَأَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ : خو ئه گه ر به راستى ئه وانهى كه سته ميان كردوه ، خاوه نى هه ر هه موو زه وى بن ، ئه وه نده ي تريشى له گه ل بپت ، ئه وه له رۆژى قيامه تدا هه ر هه مووى ده كه نه قوربانى خويان و هه مووى ده به خشن

له پیناوی رزگاریی خویاندا کاتیک که دهبینن سزاو نازاری دۆزهخ زۆرسهخته و له لایهین خواوه سزاو نازار و ئەشکنجهی وایان بۆ دەردهکهویت که هەرگیز بهتهمای نهبوون .

48. وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ : ئەوسا ئیتر

سەرهنجای کاروکردهوه ناشرینهکانی خویانیان بۆ دەرکهوت و ئەوهی به گالته گرتبوویان و بروایان پێی نهبوو داوینگیریان دهبیئت .

49. فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ

فِتْنَةٌ وَلَكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ : جا کاتیک ناخۆشی و نازاریک تووشی ئینسان بیئت ، هاناو هاوار بۆ ئیمه دههینیت و ئەگەر نازو نیعمهتیگمان پێبهخشی ، دهلیت : ئەمه تهنها شههزایی خۆمه ، زیرهکی خۆمه ، لیها تووی خۆمه ، نهخیر وانیه ، ئەو بهخشینه بۆ تاقی کردنهوهیه ، بهلام زۆربهیان بهم راستیه نازانن .

50. قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ : بهراستی ئەوانهی

پێش ئەمانیش شتی وایان دهوت ، وهنهبیئت ئەو کاروکردهوهی که دهیانکرد فریایان کهوتیبت و سوودی پێگهیاندين .

51. فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيَّسِبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا

هُمْ بِمُعْجِزِينَ : ئەوسا تۆلهی ئەو کاروکردهوه ناشرین و نادروستانهی که کردبوویان داوینگیریان بوو ، ئەوانهش که ستهمیان کردوه (له هاوهلگهرانی مهکهو ئەوانهی دهبن کۆسپ له بهردهم ئایینی خوادا) ، ئەوانیش تۆلهی کردهوه ناشرینهکانیان داوینگیریان دهبیئت له ئاییندهدا ، وهنهبیئت ئەوانه له تۆلهی خوایی دهربازبین .

52. أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ :

ئایا نهیاندهزانی که بهراستی هەر خوا رزق و رۆزی ده بهخشیت به ههر کهس که بیهویت ، یان تهنگی دهکاتهوه ؟ بیگومان ئا لهو (کهم و زۆری رزق و رۆزیهدا) بهلگه و نیشانهی زۆر ههیه بۆ کهسانیک که ئیمان دههینن و باوهریان ههیه .

53. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ

الدُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ : ئەهی پێغه مبههه (صلی الله علیه وسلم) پێیان بلێ :

خوا دهفهرمویت : ئەهی بهندهکانم ... ئەوانهی که خۆتان گوناهاهبار کردوه و ههلهتان زۆره ، نا ئومید مهبین له رحمهتی خوا ، چونکه بهراستی ئەگەر ئیوه تهوبهه راست و دروست بکهن ، خوا له ههر هه موو گونا هو هه له کانتان خۆش دهبیئت ، چونکه بیگومان ئەو خوایه زۆر لیخۆشبوو لیبوردهیه و زۆر بهسۆزو میهره بانیشه .

54. وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ : ههول بدهن

هه‌میشه و به‌رده‌وام دلتان لای خوابیت و بگه‌پینه‌وه بۆ لای په‌روه‌ردگارتان و ته‌سلیمی ئەوین ، پیش ئەوهی که سزای خوا یه‌خه‌تان بگریت له‌وه‌ودواش سه‌رکه‌وتوو نابین و کهس نابیت به‌رگریتان لی بکات .

55. **وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا**

تَشْعُرُونَ : کۆشش بکه‌ن ، به‌رده‌وام شوینی چاکترینی ئەو فه‌رمانانه بکه‌ون که له‌لایه‌ن خواوه ره‌وانه‌کراوه بۆتان (بیگومان له هه‌موو شتی‌کدا چاک و چاکتر هه‌یه ، نوێژه فه‌رزه‌کان ئەنجام بدریت چاکه ، به‌لام ئەگه‌ر سوننه‌ته‌کان و نوێژه فه‌رزه‌کان ئەنجام بدریت چاکه ، به‌لام ئەگه‌ر سوننه‌ته‌کان و شه‌ونوێژیش بگریت چاکتره ، زه‌کات بدریت چاکه ، به‌لام به‌خشی‌نی زۆرترو زیاتریش له زه‌کات ، چاکتره ، تۆ له‌سه‌ندن له که‌سیک که حه‌قت به‌سه‌ریه‌وه هه‌یه ری پیدراوه ، به‌لام چاوپۆشی و لی بووردن چاکتره ... هتد) پیش ئەوهی سزاو ئازاری کتوپر یه‌خه‌تان پی‌نگریت وله‌کاتی‌کدا ئیوه هه‌ست به‌نزیکی سزاکه نه‌که‌ن .

56. **أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَى عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ** :

ئه‌وه‌کو یه‌کیک بلیت : ئاخ و داخ و په‌شیمانی بۆ ئەو هه‌موو لادان و نادروستیانه‌ی که کردم ، له فه‌رمان و به‌رنامه‌ی خوادا ، بیگومان له‌وه‌که‌سانه‌ش بووم که گالته‌یان به‌دین و به‌رنامه‌ی خوا ده‌کرد و (ئیماندارانم به‌دواکه‌توو کۆنه‌په‌رست ده‌زانی) .

57. **أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ** : یاخود بلیت : ئەگه‌ر به‌راستی خوا

هیدایه‌ت و ری‌نمووی بکردمایه ، ئەوه من له ریزی پارێزکاران و چاکاندا ده‌بووم !!

58. **أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ** : یاخود کاتی‌ک که

سزاو ئازار ده‌بینیت بلیت : خۆ ئەگه‌ر بیگومان مۆ له‌تیک ببیت و جاریکی تر

بگه‌ریمه‌وه بۆ دنیا ، ئەوه مه‌رج ببیت له چاکه‌کاران بم .

59. **بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ** : نه‌خیر وانیهه ،

مۆ له‌ت به‌سه‌رچوو ، چونکه به‌راستی کاتی خۆی ئایه‌ت و فه‌رمانی منت بۆ هات ، که‌چی تۆ ئەو کاته بپرات پی نه‌ده‌کرد و به‌دروت ده‌زانی ، فیزو ده‌مارگیری ده‌کرد ، لو‌تت هه‌له‌ده‌بری له‌ناستیاندا ، تۆ هه‌ر له ریزی بی بپرواکاندا بوویت (ئیتر ئیستا بۆچی بی شه‌رمانه داوای گه‌رانه‌وه بۆ دنیا ده‌که‌یت !؟) .

60. **وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى**

لِلْمُتَكَبِّرِينَ : جا رۆژی قیامه‌ت ده‌بینیت ، ئەوانه‌ی درۆیان به‌ناوی خواوه ده‌کرد)

شتی نار‌ه‌وایان تیکه‌لی دین ده‌کرد (رووخساریان ره‌ش و تاریکه ، مه‌گه‌ر شوین و

جی‌گه بۆ ئەو خۆ به‌زل زان و لووت به‌رزانه له ئاگری دۆزه‌خدا نییه ؟!

61. وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ : له و لاشه وه
 خوی گهوره نه وانه رزگار دهکات که دینداری و پاریزگارییان دهکرد ، به هوی
 سه رکه وتن و درچوونیان له تاقیگه ی دنیا دا ، ئیتر هیچ جوړه ناخوشیه کیان توش
 نایهت و دلگرانش نابن .
62. اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ : خوا به دیهینه ری هه موو شتیکه ،
 هه ر نه ویش سه رپه رشتیار و پاریزه ری هه موو شتیکه .
63. لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ : کللی
 و جلّه وی ناسمانه کان و زه ویش هه ر به دهست نه وه ، نه وانه ش که بی باوه ر بوون به
 نایهت و فه رمانه کانی خوا ، نا نه وانه خو یان ره نه رپو و زه رهمه نندن .
64. قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ تَأْمُرُوَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ : نه ی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم)
 بلّی : نه ی نه فامه کان ، ده تانه ویت و فه رمانم پیده کهن که جگه له خوا شتی تر
 بپه رستم !؟
65. وَلَقَدْ أَوْحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَنْ أَشْرَكَتَ لِيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ : سویند به خوا با دلنیابن که وهی و نیگا نیردراوه بو توو بو نه وانه ی
 پیش توش : نه گه ر هاوه لگه ر بیت و شه ریک بو خوا بریار بدهیت کاروکرده وه
 چاکه کانیشت پووجه و ده چیه ریزی خه ساره تمه ند و زه رهمه ندانه وه .
66. بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ : نه خیر به گوویان مه که ، که واته هه ر ته نها
 خوا بپه رسته و له دهسته ی سوپاسگوزاران به .
67. وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ
 بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ : خوانه ناسان ، قه دری وه ک پیویست نه گرت ،
 ریزیان بو دانه نا ، به مه رچیک هه ر هه موو گو ی زه وی پر مشتیکی قودرته ی نه و
 زاته یه له روژی قیامه تدا ، ناسمانه کانیش به دهسته ی قودرته ی راست و دروستی خوا
 پیچراوه ن (ناماژیه بو ده سه لاتی بی سنووری نه و زاته) پاکی و بیگه ردی و بلندی
 بو نه و په روه ردگار مه زنه ی شایسته ی نه وه نییه نه فامان هاوه لی بو بریار بده ن و
 قه دری نه زانن .
68. وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ
 فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ : له و روژده دا فوو ده کریت به - صور - دا ، (مه گه ر هه ر
 خوا خو ی بزانیت چ ده زگایه که) هه ر که س له ناسمانه کان و زه ویدا مابیت خیرا
 ده مریت و ، مه گه ر که سیک خوا ویستی له سه ر مردنی نه بییت ، له وه ودوا فوویه کی
 تری پیادا ده کریته وه ، جا ده سه جی هه ره موو خه لکی هه ستاونه ته سه ری و

به سه رسامیه وه چاوه پروان .

69. وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ

بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ : (دياره كه خوری دنیا نه ماوه ، زهوی بۆته گۆره پانیکی

فراوان) ئەوسا به نووریک كه خوا فه راهمی دههینیت زهوی روناك دههیتته وه ، كارنامه و دۆسیه كانیش دانراون ، سه رهتا پیغه مبه ران و شه هیدان دههینرین و داده وهی له نیوانیاندا ئەنجام ده دریت به شیوه یه کی حهق و راستی ، بیگومان ئەوان هیچ جوړه سته میکیان لی ناکریت .

70. وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ : هه ر كه سه ئەنجامی كرده وهی

خوی وه رده گریت به ته واوی ، سه ره نجامی كوششی خوی ده ست ده كه ویت ، چونكه ئەو زاته زانایه به و كارو كرده وانهی كه خه لكی ده یكه ن .

71. وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاؤُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا

أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ

حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ : ئەوسا ئەوانهی كه بی باوه ر بوون ، راپیچ ده كرین

به ره و دۆزه خ دهسته دهسته و تا قم تا قم ده گو یز رینه وه ، تا كاتیک ده گه نه به ر قاپیه كانی ، (هه موو مؤلده خون له به رده میدا ، دواى ماوه یه ك) بۆیان ده كریته وه ، فریشته ی به رپرس و سه ره په رشتیار سه رزه نشتان ده كات و پێیان ده لیت : باشه ، مه گه ر پیغه مبه ران له خۆتان ره وانه نه كرابوو بۆتان كه ئایه ته كانی په روه ردگاری خۆتان به سه ردا بخوینیتته وه ، وه یاداوه ریتان بكات و داتان بچه له كینیت له گه یشتنی ئەم رۆژه ؟! به ده م ئاخوداخ و ناله وه ده لین : به لی ، به لام تازه ، به لی ، سوودی نیه و بریاری سزاو نازاری دراوه به سه ر كافر و بی پرواكاندا .

72. قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ : ئەوسا ئیتر پێیان

دهوتریت : دهی ئیتر له قاپیه كانی دۆزه خه وه بۆ ژووره وه ، بچنه ناوی ژیانى ناخۆش و سه ختیش بۆتان به رده وامه ، مردنیش نیه ئای كه چه ند ناسازه ، جیگه و ریگه ی لووت به رز و خۆ به زل زانه كان .

73. وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاؤُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ

خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ : له ولاشه وه ئەوانهی كه پاریزكار و

به ندهی ملكه چی په روه ردگاریان بوون ، ئەوانه ی حسابیان بۆ ئەو رۆژه ده كرد دهسته دهسته و پۆل پۆل به وپه ری ریزه وه به ری ده كرین به ره و به هه شت ، هه تا كاتی كه ده گه نه ئەوی ده روازه كانی له روویاندا كراوه یه و له سه ر پشته ، فریشته كانی به رپرس و سه ره په رشتارانى به هه شت زۆر به گه رمی و رووخوشیه وه

